

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

23 de abril - 23. aprila 1992

LETO (AÑO) LI (45)

Štev. (Nº) 15

Med vlado in parlamentom

Socialdemokrati so se odločili, da do novega glasovanja o konstruktivni nezaupnici (ki bo 22. t. m.) ne bodo izstopili iz vlade. Vendar pa je odstop ponudil podpredsednik vlade dr. Andrej Ocvirk in finančni minister Dušan Šešok.

Kandidat za novega predsednika vlade dr. Drnovšek je v prejšnjem tednu govoril s predstavniki vseh strank glede podpore pri glasovanju oziroma pri programu nove vlade. Ima že zagotovljeno podporo Stranke demokratične prenove (bivši komunisti) in nekaterih drugih iz njegove koalicije. Težje gre pri SLS — kmečki zvezi, ki vztraja pri svojem kandidatu dr. Toplaku, narodni demokrati (dr. Pirnat) pa podpirajo Peterleta in dosedanje delo. Krščanski demokrati predlagajo Drnovšku, naj umakne svojo kandidato, o Bavčarjevih demokratih pa ni jasno, koliko so zamerili, da ni podprl preje njihovega kandidata.

Na vsak način pa sta se Drnovšek in Peterle dogovorila, naj bodo volitve za novi parlament v vsakem primeru 25. oktobra letos.

Predsednik vlade Lojze Peterle pa je predsednikom skupščine strank in poslanskih klubov poslal pismo, ki ga je podpisala večina ministrov, v katerem poudarja prizadevanje za čimprejšnje sprejetje važnih zakonov.

„Stranke nagovarjamo, naj svoja prizadevanja osredotočijo na čimprejšnjo pravico volitev, pri čemer ponuja vlada vso svojo pomoč pri pripravi volilne zakonodaje. Vodstvu skupščine predlagamo, da dokonča postopek sprejemanja zakona o lastninjenju in predloži v postopek zakon o vladi, da bomo lahko nadaljevali preobrazbo gospodarskega in političnega oziroma upravnega sistema. Nadaljevanje konstruktivnih nezaupnic nas oddaljuje od uresničevanja temeljnih nalog, ki so še med nami,“ piše Peterle.

Zanimivo je, da so pismo podpisali

Oman zahteva združitev s SKD

Predsednik Kmečke zveze (sedaj SLS) Ivan Oman je 17. aprila na seji gospodarskega odbora stranke spet predlagal, da se njegova stranka in Krščanski demokrati združijo v eno samo stranko. Meni namreč, da je sedaj stranka postala splošna, ne več kmečka, in ni nobenega razloga, da bi v slovenskem političnem prostoru delovali dve stranki, ki nimata le zelo podobnih programov, ampak tudi isto volilno bazo. Sedanji položaj po njegovem pomeni le neproduktivno delitev volilcev med dvema zelo sorodnima strankama. Misli, da bi v morebitno združenje stopili lahko tudi Pirnatovi narodni demokrati.

Temu pa se upira podpredsednik SLS in vodja poslanskega kluba Marjan Podobnik, ki pravi, da bi bila taka združitev „politični samomor za desnosredinsko krilo“ in bi tako omogočili levici zmago na prihodnjih volitvah. Ne bi imel nič proti postopnemu združevanju sorodnih strank, a brez združitve.

Kot se zdi, bi s Podobnikom potegnil izvršilni odbor, a volilci bi potegnili z Omanom. Kmečka zveza je bila prva opozicionalna organizacija, v začetku kmečki sindikat, ki se je pozneje spremenil v stranko, a baza — kmetje — so gotovo idejno krščansko demokratsko usmerjeni; tudi med SKD prevladuje želja po združitvi. Morda je sedaj pri nekaterih prevladala volja po položajih oziroma levičarsko prišepetavanje.

Da se v stranki razreši ta problem, bodo v kratkem sklicali konferenco, na kateri bi se podrobneje pogovorili. Predsednik Oman je namreč dejal, da če stranka ne sprejme predloga za združitev, bo iz nje izstopil.

nekateri ministri, ki so prej ponudili svoj odstop (Tancig, Voljč, Ocvirk), ne pa Rupel, Bavčar in Kacin. Rupel je celo dejal, da gre tu za napad na parlament in dr. Bučarja.

Drnovšek in njegovi ministri

Takoj po sestanku koordinacije strank, kjer so tako imenovane levo sredinske stranke podpisale sporazum o volilnem sistemu, se je Janez Drnovšek sestal s koalicijo 4+1 in jim predstavil svojo prvo verzijo za sestavo nove vlade, ki naj bi do torka popoldan evoluirala v medstrankarski pismeni sporazum. In to naj bi bilo jamstvo, da Drnovšek v sredo ne bi doživel Bavčarjeve usode.

Čeprav je v dosedanjih pogovorih nekaj strank menilo (socialisti na primer), da bi Drnovšek moral sestaviti manjšo in s tem preglednejšo ter bolj operativno vlado, pa so se v koaliciji 4+1 v petek zvečer vendarle poenotili na stališču, da Drnovšek v primeru volilne zmage v parlamentu vlado sestavi še po starem, torej dosedanjem obsegu. V koaliciji namreč menijo, da bi po nepotrebnem izgubili dva do tri tedne, da bi parlament izglasoval novi zakon o vladi. Polega tega so nekatere stranke koalicije 4+1 pri tem vztrajale tudi zaradi ministrskih apetitov, ki jih imajo. Drnovšku pa to tudi ustreza, saj bi lažje sestavil novo vlado tako, da bi ta bila sprejemljiva za vse strankarske partnerje.

Janez Drnovšek namerava za enega od podpredsednikov vlade predlagati dr. Jožeta Pučnika, ki naj bi bil nekakšen podpredsednik brez listnice. Na mesto podpredsednika za gospodarstvo bi pripeljal Marka Voljča, prvega od neuspešnih Peterletovih protikandidatov. Vprašanje morebitnega tretjega podpredsednika je še odprto. Drnovšek ima namen vse gospodarske vladne resorje v glavnem ponuditi uglednim ekonomistom in gospodarstvenikom.

Po tej prvi različici Drnovškovega predloga nove vlade naj bi Igor Bavčar in

dr. Dimitrij Rupel obdržala svoja ministrska resorja, ministrstvo za informiranje bi bilo ukinjeno (postalo naj bi vladna služba), Jelko Kacin pa naj bi odšel v ministrstvo za turizem, kjer bi nadaljeval s splošno promocijo Slovenije v tujini. Ministrstvo za izobraževanje bi po tem predlogu prevzel Slavko Gaber, pravosodni resor pa je Drnovšek pripravil prepustiti kandidatu SDP (bivše Zveze komunistov) Petru Bekešu. Kandidata iste stranke najdemo tudi v ministrstvu za kulturo (Lev Kreft), kjer pa sta še dva druga levičarska kandidata — Jaša L. Zlobec in Borut Šuklje. Prav dejstvo, da je Drnovšek pripravil vsaj enega od ministrstev prepustiti tudi prenoviteljem — ti bi bili s tem zadovoljni in bi glasovali za Drnovška — pa je za nekatere stranke koalicije 4+1 še vedno nesprejemljivo; temu še vedno najbolj nasprotujejo zeleni.

Obrambno ministrstvo naj bi obdržal Janez Janša, tudi dr. Jože Osterc naj bi ostal minister za kmetijstvo in Marjan Kranjc še naprej minister za promet in zveze, Miha Jazbinšek bi obdržal resor varstva okolja tako kot dr. Božidar Voljč ministrstvo za zdravstvo. Ministrstvo za delo naj bi po tej varianti prevzel Mile Šetinc. Socialisti na primer za enega od gospodarskih resorjev ponujajo tudi socialista Viktorja Žaklja.

Če Drnovšku v sredo uspe, namerava koalicija 4+1 zahtevati, da naj že naslednjega dne, torej v četrtek, parlament izvoli novo vlado.

Nejasno in negotovo pa je stališče Kmečke zveze in Krščanskih demokratov, kajti postaja jasno, da je Drnovškova vlada ostro naperjena proti krščanski demokraciji.

Po Delu; torek, 21. aprila
Posredoval Vinko Levstik iz Gorice

ZADNJE NOVICE

Drnovšek novi predsednik vlade

Danes, v sredo 22. aprila je bil v slovenski skupščini v Ljubljani ob 21.30 dr. Janez Drnovšek izvoljen za predsednika vlade Republike Slovenije.

Glasovalo je 210 poslancev; od tega je 126 glasov bilo za dr. Drnovška, 84 glasov pa je bilo proti njegovi izvolitvi.

Že dopoldan je prišlo do sporazuma v tako imenovanem bloku. Sporazumeli so se socialisti, komunistični prenovitelji, Bavčarjeva stranka, zeleni in Pučnikovi social-demokrati. Pogoji, da je do tega sporazuma sploh prišlo, je bila seveda obljuba bodočega predsednika Drnovška, da bo vsaka izmed navedenih strank dobila ministrsko navzočnost v novi vladi. Tako sta postala Jože Pučnik in Viktor Žakelj podpredsednika vlade, Bavčar ostaja notranji, Janša obrambni, Rupel pa zunanji minister.

Kljub temu sporazumu pa Drnovšek ni dobil vseh glasov levega bloka. Njihovih poslancev je bilo 150, dobil

pa je samo 126 njihovih glasov, to se pravi, da je 24 levousmerjenih poslancev glasovalo proti njemu.

Takoj po izvolitvi je novi predsednik dal izjavo, s katero je novo vlado označil za sredinsko (kljub temu, da ga je podprl le levi blok). Poudaril je, da se zaveda, da je stanje slabo in da bi glede na to skorajda raje videl, da ga poslanci ne bi izvolili za predsednika vlade, ker pa se je to že zgodilo, pač to nalogo prevzema nase.

Dr. Drnovšek je še izjavil, da bo v četrtek 23. t.m. predstavil parlamentu svojo novo vlado ter se domenil z dosedanjim predsednikom Peterletom o predaji oblasti.

Bivši predsednik vlade Lojze Peterle je pa izjavil, da ne vidi nobenega smisla v sodelovanju z novo vlado ter da se bo posvetil svoji družini ter notranji utrditvi krščansko demokratske stranke

Levstik Vinko
Gorica, 22. aprila 1992

ZDA obsojajo Srbijo

„Srbske polvojaške sile v Bosni ne bi mogle delovati brez podpore srbske vlade. Ostro obsojamo te sile zaradi njihove vloge pri podžiganju nasilja,“ je izjavila predstavnica ameriškega zunanjega ministrstva Margaret Tutwiler na tiskovni konferenci v State Departmentu 13. aprila.

V posebni izjavi pa je State Department spregovoril tudi o kršenju človekovih pravic na Kosovu. „Zaradi ravnanja z Albanci na Kosovu so ZDA še naprej globoko zaskrbljene. Po naši oceni predstavlja početje srbske vlade na Kosovu najhujši problem na področju človekovih pravic v Evropi,“ je rečeno v izjavi State Departmenta.

Ameriška vlada v izjavi tudi ugotavlja protislovje med srbskimi zahtevami po obširnih pravicah in avtonomiji za Srbe zunaj Srbije, medtem ko srbska vlada noče priznati temeljnih človekovih pravic Nesrbom znotraj Srbije.

„Stanje na Kosovu bo eden izmed glavnih dejavnikov v proučevanju našega pristopa do bodočega statusa Srbije in Črne gore in naših odnosov z Beogradom,“ je rečeno v izjavi.

VOZN so pa razmnožili pismo, ki ga je generalnemu sekretarju napisal nemški zunanji minister Genscher. V njem je Genscher obtožil „srbske skrajneže“, da poskušajo dobiti v roke velik del Bosne in Hercegovine. Nemški zunanji minister poziva k močnejši navzočnosti OZN v tem območju in meni, da samo opazovalci svetovne organizacije ne zadoščajo. Genscher v pismu pravi, da najnovejši razvoj dogodkov v Bosni lahko pripelje do dolgotrajnih oboroženih konfliktov, podobnih tistim na Hrvaškem. Dodaja tudi, da kaže, da enote zvezne jugovojске podpirajo srbske sile, zato pravi, da bi smela jugoslovanska vojska ostati v Bosni in Hercegovini le s pristankom vlade te republike.

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENCİ V ARGENTINI

BEGUNJE — Elan, skoraj reprezentativno slovensko podjetje, je po dveh letih ekonomskih in finančnih zapletov ter stečajev bilo prodano družbi Komel. V njej so združeni slovenski in hrvaški upniki (hrvaški delež predstavlja 48% vseh terjatev). Doseženo je bilo, da Elan ni bil razprodan po kosih, ampak je ostal kot celota. Komaj se bo položaj normaliziral, bodo vpisali Elan v delniško družbo in razpisali 750.000 delnic v nominalni vrednosti po sto nemških mark.

LJUBLJANA — Vlaki morajo voziti počasneje, ker so tiri in kretnice izrabljene. Zaradi ekonomskih razlogov je obnova železniške infrastrukture zastala, zato niso zamenjavali dotrajanih delov, kar pomeni, da niso proge več primerne za hitre vožnje.

LJUBLJANA — Biotehniška fakulteta združuje danes šest oddelkov, ki so pred 45. leti bili združeni v prvotni argonomski fakulteti. V njej se šola tisoč osemsto študentov, letno pa jih diplomira kakih tristo. Vsako leto podeljujejo Jesenova priznanja strokovnjakom za raziskovalna in pedagoška dela na tem področju; letos so jih podelili štiriindvajset.

MARIBOR — Na odru Slovenskega narodnega gledališča Maribor so predstavili premiero baleta Hrestač Petra Čajkovskega. Wozlaw Orlikovski je bil režiser in koreograf, Vlasta Hegedušič scenografinja in kostumografinja, dirigiral pa je Samo Hubad. Izvajali pa so bili sami člani mariborskih plesnih, instrumentalnih in pevskih ansamblov. (Hrestač je po slovensko naslov baleta, ki ga v kasteljansko govorečih državah imenujejo El Cascanueces).

LJUBLJANA — Umril je priljubljen slovenski pisatelj Anton Ingolič, star 85 let, redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter častni član Slovenske izseljeniške matice. Nekaj dni za njim pa je umrl Josip Vidmar z 96. letu. Bil je predsednik OF med revolucijo in po njej, predsednik SAZU, in literarni kritik, ki je katoličanov oporekal umetniško ustvarjanje.

LJUBLJANA — Ker so med intervjujem Spomenke Hribar na TV Slovenije namigovali, da je prof. Lojze Peterle bil nekoč član komunistične partije, so iz kabineta predsednika slovenske vlade javno sporočili, da ni bil nikoli član partije in da namigovanja niso v skladu z resnico.

LJUBLJANA — Če hočejo izvoziti v Zahodno Evropo čim več izdelkov, bodo morali slovenski proizvajalci precej izboljšati embalažo, tako estetsko kot kakovostno. V Evropi so že prepovedali pakiranje v PVC (klorov polivinil), zato je potrebno, da jih nadomestijo s stekleno, aluminijasto ali papirnato embalažo. Tudi plastične zaboje nadomeščajo z lesenimi.

MARIBOR — V mariborski drami bodo v glavnem za konec maja predstavili Molierovega Don Juana. Režira Paolo Magelli, v glavni vlogi pa bo nastopal Matjaž Tribušon.

MÜNCHEN, ZRN — Stara instrumentalna ljudska glasba iz Slovenije je naslov CD plošče, ki jo je izdala založba Trikont. Zbrani so posnetki slovenskih ljudskih godcev, ki jih je zapisala etnomuzikologinja Mira Omerzel-Terlep in predstavljajo predklasične instrumente (žvegle, bršlanov list, itd.). V Sloveniji plošče zaenkrat ne bo mogoče kupiti. Založba se posveča posnetkom glasbenih izročil manjših narodov.

LJUBLJANA — V frančiškanski cerkvi je nastopal komorni ansambel Slovenicum, ki mu je dirigiral Paolo Paroni. Izvajali so dela Barberija, Coplanda, Stravinskija in Prokofjeva. Nastopali so tudi na kulturni prireditvi karnevala v Benetkah. Paroni se je prvič predstavil v Sloveniji, saj je studiral orgle v Vidmu in nastopal predvsem v

Italiji.

LJUBLJANA — Od 18. do 23. ure deluje telefon SOS za ženske in otroke, žrtve nasilja: 61-441-993.

TURNIŠČE — Krojaški ceh deluje v tem prekmurskem kraju že dobrih 232 let, združuje pa 270 članov iz Turnišča in Lipe. (Najmlajši je star le 11 let). Njihova cehovska pravila je potrdila cesarica Marija Terezija. Hranijo tudi srednjeveško cehovsko knjigo, pisano v latinščini. Čez leto imajo devet svetih maš.

LJUBLJANA — Društvo slovenskih pisateljev je priredilo javni pogovor v Cankarjevem domu z naslovom Slovenski jezik v šoli in javni rabi. Pogovor je tekel o učenju slovenskega jezika, saj je metodologija jezikovnega poučevanja po mnenju DSP v slovenskih šolah neučinkovita in zgrešena.

LJUBLJANA — Znanstveni inštitut Filozofske fakultete je predstavil v Križankah tri nove publikacije iz serije Razprave. Slovstvene študije Jožeta Koruze (1935-1988) so prva samostojna knjiga znanega slovenskega literarnega zgodovinarja, slovenista, ki prinaša njegove pomembne prispevke o starejšem slovenskem slovstvu. Besedila je izbral, za tisk pripravil in naredil dr. Jože Pogačnik. Koruza je raziskoval zlasti starejše slovensko slovstvo nekako do Valentina Vodnika. Študije aktualizirajo stičišči etnologije, folkloristike in literarne zgodovine ter poizkušajo ovrednotiti delovanje solunskih bratov, najzgodnejšega obdobja, baroka in preporoda. Dragi Štefanija je pripravil Osnovni frekvenčni slovar Nove Makedonije, Franc Križnar pa je napisal razpravo Slovenska glasba v narodnoosvobodilnem boju. Jedro knjige je tematska obdelava gradiva (slovenska ljudska in ponarodela borbena pesem, budniška in puntarska pesem, delavska in revolucionarna ter druga protifašistična pesem, ki je prišla k Slovencem iz Rusije in Španije, ter partizanska glasba). V zadnjem delu je avtor poskrbel za temeljne podatke: med NOB je na Slovenskem 71 skladateljev in glasbenikov ustvarilo več kot 500 izvornih kompozicij, od teh skoraj 300 zborovskih skladb in skoraj 80 samospbevov. Pri tem pa niso upoštevana dela domobrskih ustvarjalcev. Kdo se bo lotil tega?

LJUBLJANA — Na Univerzi v Ljubljani so dobili doktorske listine: Blaž Mesec, dr. psiholoških znanosti (naslov disertacije: Akcijskoraziskovalni projekti kot oblika skupnostno psiholoških intervencij), doktorici jezikoslovnih znanosti Milena Milojević Sheppard (Oblikovno skladišneje razširitve pri prevajanju iz angleščine v slovenščino kot prototipični odziv na zapletenost izvornika) in Karmen Teržen (Prihodnjik kot skladišneje okrepitev v nemščini — diahroni in sinhroni vidiki), doktorja pravnih znanosti Milijan Sesar (Arbitražni postopek) in Gzime Starova (Urejanje delovnih razmerij v SFRJ in njegove oblike), dr. informacijsko-upravljalnih znanosti, dr. Slaven Mičkovič (Izgradnja funkcionalnega, optimalnega, upravljalnega orientiranega fluidnega modela), Loredana Bogliun Debeljuh, dr. socioloških znanosti (Etnična identiteta kot tip socialne identitete - primer Italijanov v Jugoslaviji), doktorja kemijskih znanosti Darinka Sekošek (Sinteza in strukturne raziskave bizmutovih koordinacijskih spojin) in Nataša Zupančič (Študij fotokemijske pretvorbe organskih halosustituiranih spojin), Mihael Cajster, dr. kemijskih znanosti (Ugotavljanje in proučevanje razlik med pričakovano in dejansko mlečnostjo krav na mlečnih farmah) in Zdravko Podlešek, dr. bioloških znanosti (Biosinteza antibiotika in rezistenca nanj pri bakteriji Bacillus licheniformis).

Osebne novice

Rojstvo: V družini Nejka in Milene Štefe roj. Svetlin se je rodila hčerka Marija Viktorija. Čestitamo!

Krst: V cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi je bil krščen Ales Matija

Šmalc, sin Jožeta in Matej roj. Hribar. Bostrovala sta cont. Marta Čampa roj. Šmalc in Boris Hribar. Krstil je Jože Bokalič CM.

Srečnim staršem naše čestitke!

Smrt: Popravek: V osmrtnici Branka Štancerja je bilo pomotoma napisano Branko Štancar. Pravilen priimek je: ŠTANCER. Prosimo za oprosčenje.

Slovinci na „Feria del Libro“

Tudi na letošnji Feria del libro smo Slovenci bili prisotni: v večji stekleni omari smo razstavili slovenske knjige, ki so bile izdane v Sloveniji in v Argentini in tako dostojno prikazali kulturno življenje naše skupnosti.

Otvoritve so se udeležili predstavniki Zedinjene Slovenije kakor tudi predvojnih naseljencev Triglava ter voditelji njihovih javnih občil, kakor tudi ga. Jana Dobovška, ki je skrbela za ureditev slovenskega razstavnega prostora skupaj z arh. Marjanom Eiletzom, podpredsednikom SKA.

Pri odprtju razstave sta Sašika in Jani Dobovšek v slovenskih narodnih nošah pozdravila predsednika Argentine dr. Menema, predstavnik slo-

Nad. na 6. str.

Zgoraj: Sašika in Jani Dobovšek pred omaro s slovenskimi knjigami.

Levo: Prof. Miriam Jereb Batageljeva med predavanjem.

Spodaj: Folklorna skupina s Pristave med plesom.

